

Adherence k léčbě u chronických plicních chorob se zaměřením na CHOPN

Martin Poruba

Ústav farmakologie, Lékařská fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci

Mezi nejvýznamnější chronické choroby bezpochyby z hlediska dopadu na mortalitu pacientů patří chronická obstrukční plicní nemoc. Pro snížení morbidity i mortality má důležité místo vhodně zvolená a následně správně užívaná farmakoterapie. Avšak obecným problémem chronických chorob je nízká adherence k léčbě, a zvláště v případě uživatelsky náročných lékových forem může být schopnost pacientů užívat léčiva správným způsobem výrazně snížena. Tento přehledový článek shrnuje poznatky ze studií zaměřujících se na možnosti ověření adherence k léčbě a také studie, které měly za cíl ověřit adherenci především u CHOPN.

Klíčová slova: adherence, CHOPN, inhalační technika.

Adherence to therapy in chronic pulmonary diseases with a focus on COPD

Chronic obstructive pulmonary disease is one of the most significant causes of morbidity and mortality worldwide. Proper use of medicine is the mainstay in COPD pharmacotherapy. According to the studies, there is a lack of adherence to therapy for chronic diseases. One of the relevant reasons for poor adherence and treatment failure could be difficulty in drug administration. This review is focused on published literature on methods of checking adherence and also studies focused on adherence and proper handling of COPD medication.

Key words: adherence, COPD, inhalation technic.

Úvod

Chronické choroby patří celosvětově k významným příčinám morbidity a mortality. Mezi desítku nejvýznamnějších z hlediska mortality a komplikací patří bezpochyby chronická obstrukční plicní nemoc (CHOPN). Dle statistik ve Spojených Státech v důsledku onemocnění CHOPN ročně umírá více než 120 000 pacientů. Celosvětově před rokem 2020 byla CHOPN třetí nejčastější příčinou úmrtí. Statistická data v České republice (ČR) stále ukazují vysoké počty pacientů s diagnózou CHOPN, tak také těch, kteří v důsledku své nemoci vyžadují nutnost hospitalizace či umírají. Vzhledem k nepříznivým prognózám o nárůstu počtu pacientů je nesmírně důležité, aby léčba byla efektivní, což významně záleží také na schopnosti

a ochotnosti pacientů dodržovat předepsaný léčebný režim (1, 2).

Chronická obstrukční plicní nemoc

Chronická obstrukční plicní nemoc je závažné chronické onemocnění dýchacích cest charakterizované jejich obstrukcí. Jedná se o nevléčitelné onemocnění, které dle epidemiologických dat postihuje zhruba 8% české populace, avšak odhady odborníků bývají vyšší, protože někteří pacienti teprve čekají na svou diagnózu. V roce 2021 bylo v ČR evidováno 182 000 osob s CHOPN, z nichž 16 000 je každoročně hospitalizováno a více než 3 000 jich ročně zemře (3). Díky stárnoucí populaci, která je vystavena rizikovým faktorům CHOPN, je v budoucnu nejenom v ČR, ale

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

Publikace vznikla za podpory grantu IGA_LF_2024_006.

Cit. zkr: *Klin Farmakol Farm.* 2024;38(1):26-30

<https://doi.org/10.36290/far.2024.003>

Článek přijat redakcí: 1. 9. 2023

Článek přijat k tisku: 17. 10. 2023

PharmDr. Martin Poruba, Ph.D.

martin.poruba@upol.cz